

تاریخ جراحی

ایالات متحده

برگرفته از کتاب تاریخ مصور جراحی

دکتر مصطفی جابرانصاری*

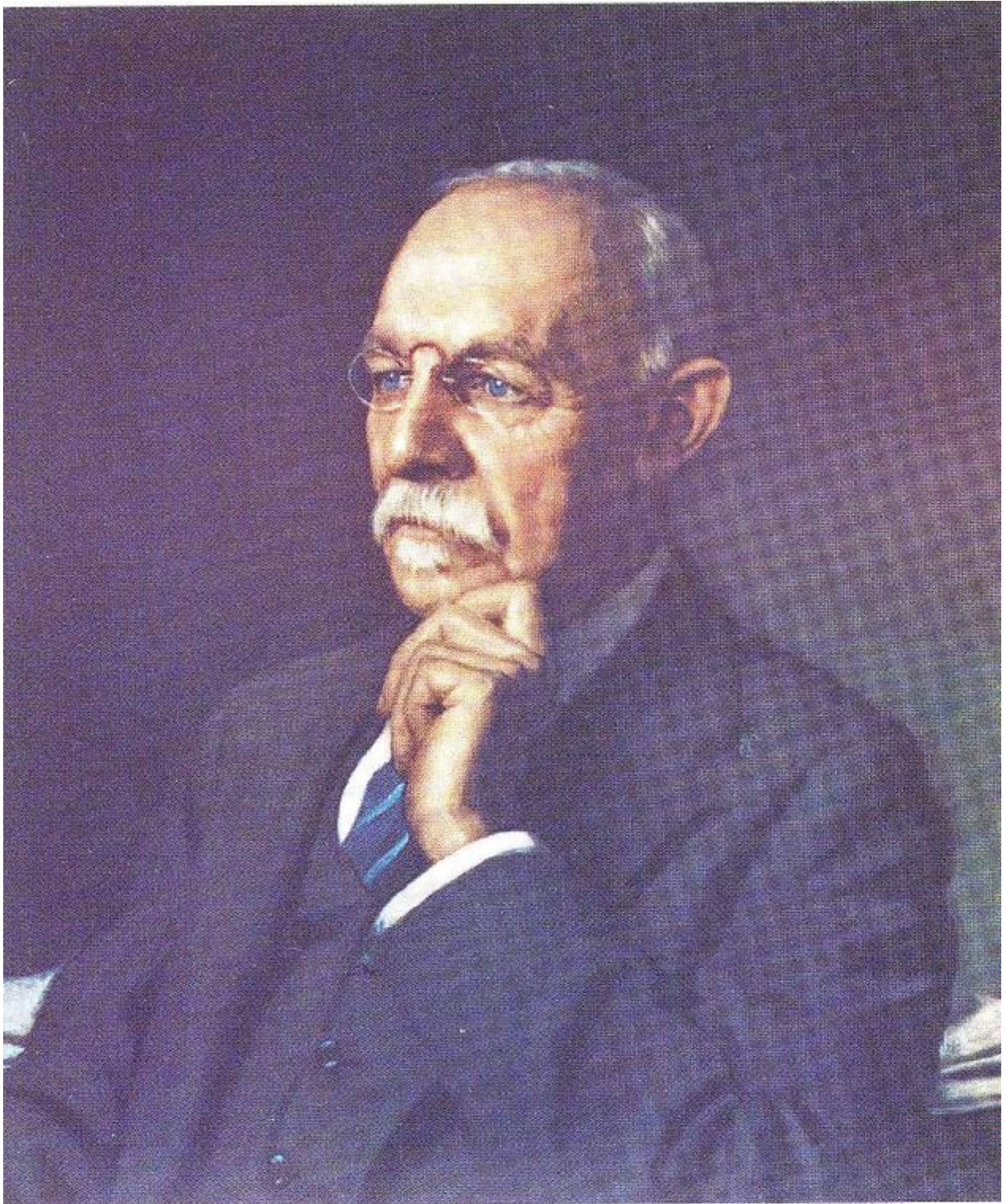
در پایان سده نوزدهم، جراحی آمریکا به درجه‌ای از کمال و بلوغ رسیده بود که به اصول حرفه‌ای گری خود متکی باشد، مراکز جراحی بزرگ در تمامی بخش‌های ایالات متحده تأسیس شده و جراحی در ایالات متحده همچنان در حال پیشرفت و گسترش بود. آنچه جراحان آمریکایی فاقد آن بودند همبستگی گروهی بود که توسط سازمان‌ها و موسساتی نظیر کالج سلطنتی بریتانیای کبیر یا آکادمی جراحی فرانسه ایجاد می‌شد. اگرچه انجمن‌ها و جوامعی نظیر انجمن پزشکی آمریکا (1847 میلادی، AMA)، جامعه جراحی آمریکا (1880 میلادی، ASA) و انجمن‌های گروه‌های متعدد تخصصی تأسیس شده بودند، فاقد هرگونه قدرت و توان قابل ملاحظه قانون‌گذاری بودند. این جوامع عمدتاً مجامعی صرفاً آموزشی بودند و هیچگونه کنترل و نظارتی بر صدور پروانه یا مجوز فعالیت پزشکان و جراحان نداشتند. فقدان نظام سازمان یافته در آموزش و تربیت جراحان و صدور مدرک و پروانه فعالیت در جراحی آمریکا تا قرن بیستم همچنان ادامه داشت. جراحان آمریکایی نیز همچون همکاران اروپایی خود بصورت فردی افراد برجسته و موفق بودند. درک کامل جزئیات تحول و تکامل تاریخی جراحی در ایالات متحده بدون آگاهی از مطالبی درباره زندگی شخصی جراحان امکان‌پذیر نمی‌باشد. ناتان اسمیت (1762 – 1839 میلادی، Nathan Smith) اهل رهبوت ماساچوست (Rehoboth, Massachusetts) بوده که در دانشکده پزشکی هاروارد تحصیل نموده و در سال 1790 میلادی فارغ التحصیل گردید. در اوایل زندگی حرفه‌ای خود وی به آموزش پزشکی علاقمند گردید و با هیئت امنای کالج دارتموث (Dartmouth) تماس گرفته و آنان را متقاعد ساخت تا در مجتمع خود دانشکده پزشکی نیز تأسیس نمایند. با مورد پذیرش قرار گرفتن طرح پیشنهادی‌اش، اسمیت جهت ادامه تحصیل و ارتقای قابلیت‌های حرفه‌ای خود جهت وظیفه‌ای که پیش رو داشت عازم ادینبورگ و لندن گردید. در پائیز 1797 میلادی وی به کشور بازگشته و مدت کوتاهی پس از آن دوره‌های آموزش پزشکی خود در دارتموث را آغاز نمود. اسمیت بصورت استاد تمام وقت دارتموث فعالیت نموده و دوره‌های آموزشی خود را برای سال‌های متمادی تکرار کرد.

نویسنده پاسخگو: دکتر مصطفی جابرانصاری

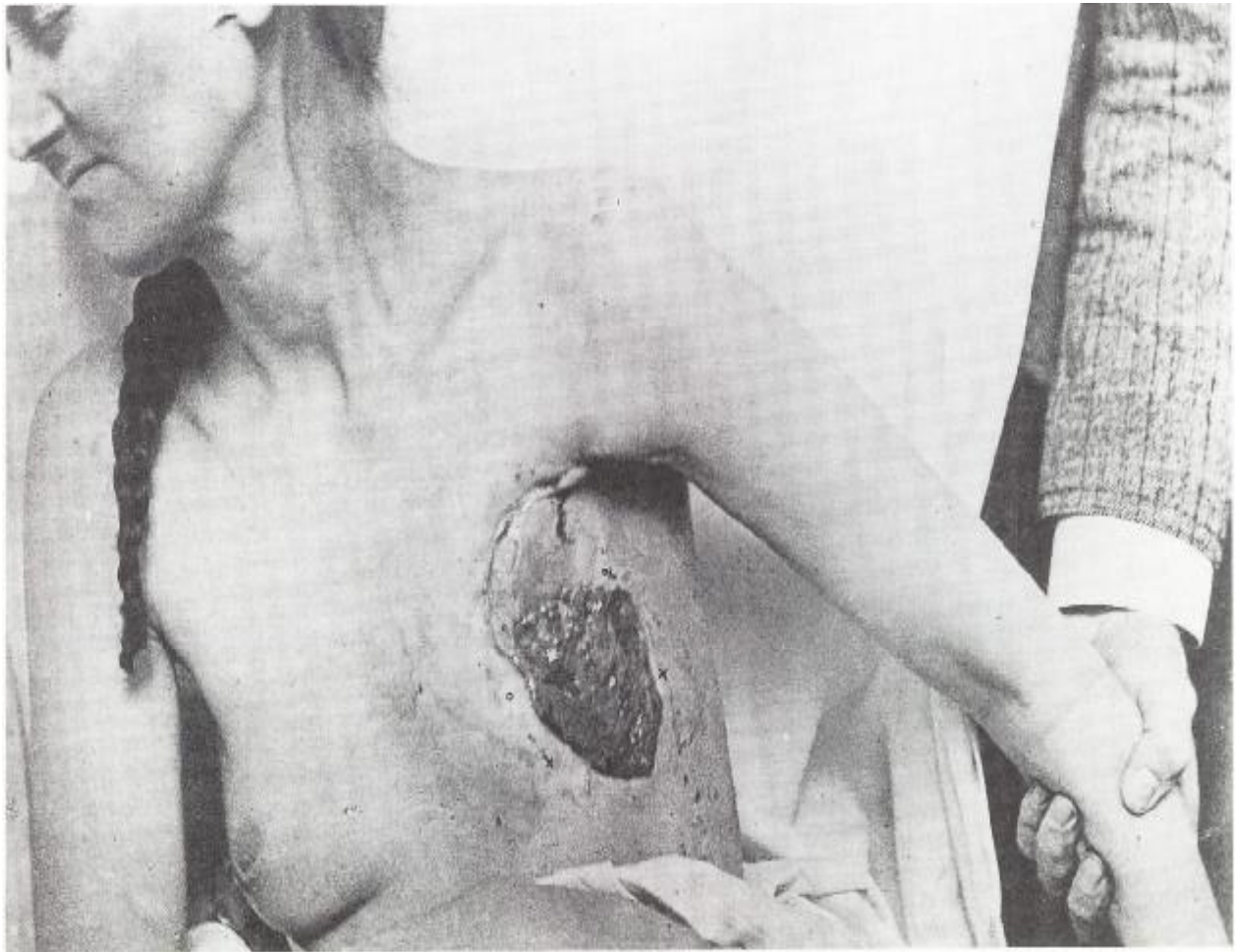
تلفن: 7-88505595

E-mail: ansari_17@yahoo.com

* متخصص جراحی عمومی و اطفال، بیمارستان مهراد

تصویر 1- ویلیام استوارت هالستد، نقاشی رنگ روغن که از روی عکسی که جان اچ استوکس دیل در زمستان سال 1922 گرفته، تهیه شده است. هالستد علوم آزمایشگاهی را وارد عرصه جراحی آمریکا نمود. وی که مبتکری نوآور، خلاق و استادی پرجذبه و محترم بود، بیش از هر جراح آمریکایی دیگری پایه‌هایی را بنیان نهاد که مکتب جراحی آمریکا بر روی آنان استوار گشت (مجموعه شخصی مؤلف).

تصویر 2- نخستین عکس به چاپ رسیده از زخم ناشی از ماستکتومی رادیکال به روش هالستد. بخش‌های در معرض برش (بخش‌های باز برش) کاملاً (به صورت کامل) توسط لخته‌های خون پر شده‌اند (بولتن گزارشات بیمارستان جان هاپکینز، جلد 2 صفحات 225-314، 1890-1891).

در سال 1813 میلادی از اسمیت جهت کمک به راه‌اندازی دانشکده پزشکی در دانشگاه ییل و پذیرش کرسی استادی فیزیک، جراحی و مامایی دعوت بعمل آمد. اسمیت همچنین دپارتمان پزشکی در کالج بودوان مین (Bowdoin Main) را در سال 1830 میلادی بنیان نهاد.

وی نویسنده‌ای کم کار بوده و اثر عمده‌ای از خود بر جای نگذاشت. اکثریت آثار مکتوب وی در مجلات و گاهنامه‌های پزشکی به چاپ رسیده‌اند و برخی از آنها عبارت بودند از گزارش دومین مورد اواریتومی انجام شده در آمریکا (1822 میلادی)، گزارش اولین مورد آمپوتاسیون مفصل زانو در کشور (1825 میلادی) و مقاله‌ای درباره استئومیلیت (1827 میلادی). اسمیت همچنین به سرشت سرایت‌پذیر حصبه (تیفوئید) پی برده و در اثر کلاسیک خود با عنوان "مقاله‌ای کاربردی درباره تب تیفوئید" (1842 میلادی) آن را گزارش نمود.

رایت پست (1766 – 1822 میلادی، Wright Post) تحت نظر ریچارد بیلی (1745 – 1801 میلادی، Richard Bayley) پزشکی در شهر نیویورک، به کارآموزی پرداخت. از سال 1784 میلادی تا سال 1786 میلادی پست در لندن تحصیل نموده و چند سال پس از بازگشتش، به عنوان استاد جراحی کالج کلمبیا برگزیده شد (1792 میلادی). در سال 1811 میلادی کرسی آناتومی را در کالج تازه تأسیس پزشکان و جراحان پذیرفت. وی به غیر از چند مقاله درباره بیماران خودش که شامل گزارش اولین مورد

لیگاتور شریان کاروتید مشترک در آمریکا در بیماری آنوریسم (1814 میلادی)، توصیف دومین مورد لیگاتور شریان ایلیاک خارجی (1814 میلادی) و گزارش نخستین لیگاتور موفقیت‌آمیز شریان سابکلونین در ایالات متحده بود (1817 میلادی)، اثر مکتوب دیگری از خود برجای گذاشت.

جان داوید (1829 - 1768 میلادی، John Davidge) نزد جیمز (1819 - 1739 میلادی) و ویلیام (1751 میلادی) موری (Murray)، برادرانی که در آنابولیس (Annapolis) طبابت می‌نمودند، به تحصیل پزشکی پرداخت. سپس در کلاس‌های آموزشی در فیладельفیا، ادینبورگ و گلاسکو شرکت نموده و در سال 1793 میلادی مدرک پزشکی خود را از دانشگاه گلاسکو اخذ نمود. پس از مدت کوتاهی طبابت در لندن به بالتیمور نقل مکان نمود. وی در تأسیس دانشکده پزشکی دانشگاه مریلند مشارکت نموده و کرسی استادی آناتومی و جراحی آن مرکز را از سال 1807 میلادی تا 1829 میلادی به عهده داشت. در سال 1823 میلادی اولین مورد برداشتن غده پاروتید در آمریکا را گزارش نمود.

فیلیپ سینگ فیزیک (1837 - 1768 میلادی، Philip Syng Physick) در فیладельفیا زاده شده و تحصیلات دانشگاهی خود را در دانشگاه پنسیلوانیا به انجام رساند. وی به مدت سه سال در مطب آدام کوهن (1817 - 1741 میلادی، Adam Kuhn) کارآموزی نمود. در سال 1789 میلادی فیزیک عازم لندن شده و نزد جان هانتز شاگردی نموده و همراه با خانواده وی زندگی نمود. سه سال بعد پس از گذراندن دوره یک ساله آموزشی در ادینبورگ، مدرک پزشکی خود را اخذ نمود (1792 میلادی). مدت کوتاهی پس از بازگشت به زادگاهش، فیزیک به عنوان جراح بیمارستان پنسیلوانا (1794 میلادی) انتخاب و یک دهه بعد متصدی کرسی نوبنیاد جراحی در دانشگاه پنسیلوانیا گردید.

در سال 1819 میلادی وی به کرسی آناتومی انتقال یافته و مدت 12 سال تا زمان بازنشستگی‌اش در همان مقام باقی ماند. فیزیک اگرچه جراحی خلاق، معتبر و محترم بود، هرگز خود را نویسنده‌ای توانمند تلقی نکرد. وی نخستین جراحی در ایالات متحده بود که از رشته‌های ظریف نایلونی (Seton) در شکستگی‌های جوش نخورده (1804 میلادی) و درمان شکستگی ماندیبول (فک تحتانی) استفاده نمود. اولین گزارش استفاده از کشش مکانیکی در جا انداختن در رفتگی استخوان ران (فemor) در ایالات متحده را (1805 میلادی) منتشر نمود و اولین گزارش ترمیم جراحی فیستول شریانی - وریدی در آمریکا را نیز ارائه نمود (1805 میلادی). وی استفاده از لوله معده به عنوان ابزاری جهت خارج نمودن مواد ناخواسته از معده را معرفی و ترویج نمود (1813 میلادی). ابداع تیماج حل‌کننده و لیگاتور اطفال (1816 میلادی)، درمان فتق‌های مختنق (استرانگوله) با ایجا فیستول کولون - جلدی (Colocutaneous Fistula) (1826 میلادی) و ابداع وسیله‌ای که به پیش ساز گیوتین‌های لوزه بدل گردید از دیگر کارهای وی می‌باشند. نام فیزیک با پروکتیت همراه با ترشحات مخاطی و درد سوزشی که عمدتاً حفرات بین دریچه‌های رکتال را درگیر می‌کنند و ایریدکتومی همراه با ایجاد سوراخی حلقوی مرتبط می‌باشد.

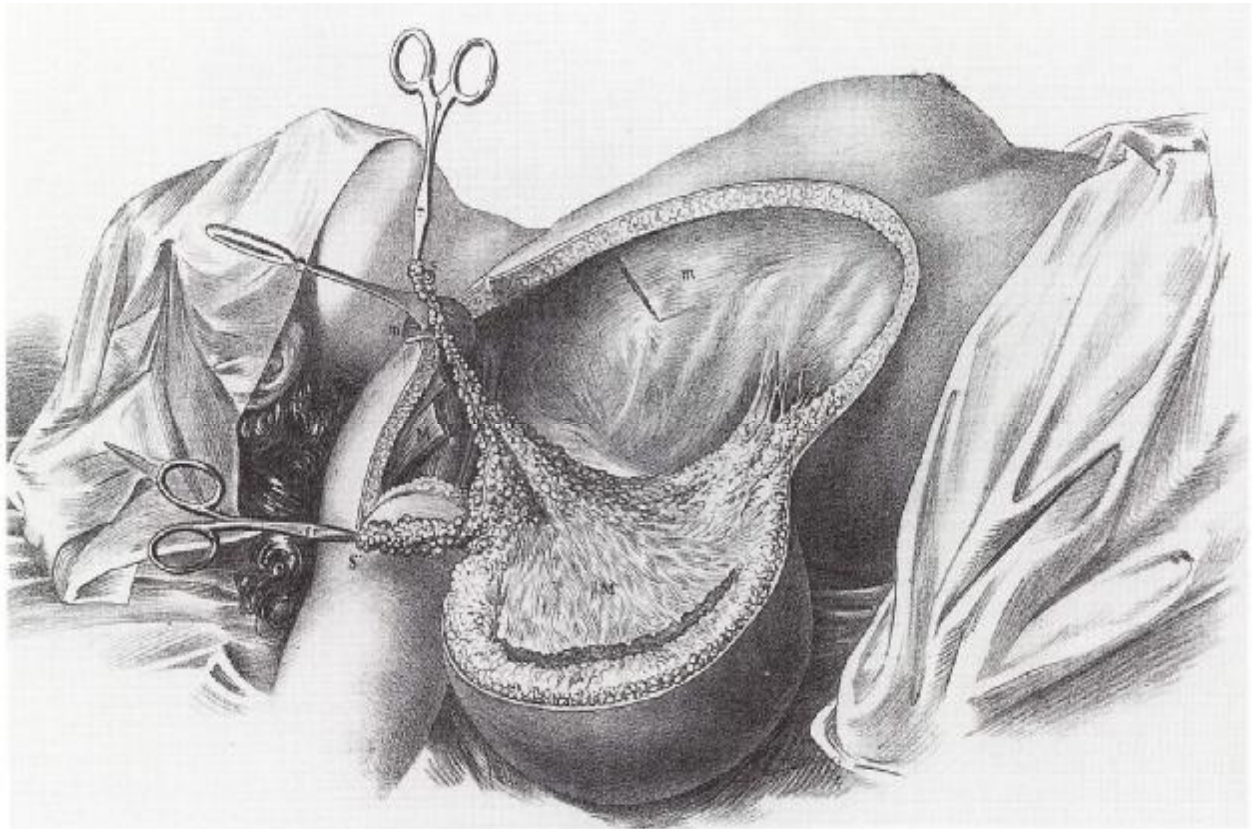
دیوید هوساک (1835 - 1769 میلادی، David Hosack) مدرک دکترای خود را در سال 1791 میلادی از دانشگاه پنسیلوانیا اخذ نموده و سپس به مدت دو سال نیز در ادینبورگ و لندن ادامه تحصیل داد. از سال 1796 میلادی تا سال 1811 میلادی هوساک در مقام استاد گیاه پزشکی و مواد دارویی کالج پزشکان و جراحان شهر نیویورک خدمت نمود که در چهار سال آخر این دوران به تدریس جراحی نیز پرداخت. در سال 1811 میلادی به کرسی تئوری و عمل فیزیک و طب بالینی انتقال یافته و تا سال 1826 میلادی که به تأسیس دانشکده پزشکی راتجزز (Rutgers) در شهر نیویورک کمک نمود در این سمت باقی ماند. هوساک در سال 1815 میلادی دکترای افتخاری کالج اتحادیه در شنکتادی (Schenectady) نیویورک را که اولین کالج فرقه غیرمذهبی کشور بود، دریافت نمود. گرچه هوساک هیچ نوع عمل جراحی نوینی را ابداع ننموده، به عنوان جراح بالینی برجسته و حاذقی شناخته می‌شود. در سال 1798 میلادی روش درمان هیدروسل با تزریق را به جراحان آمریکایی معرفی نمود. پانزده سال بعد وی در مقاله‌ای به اهمیت باز گذاشتن زخم‌ها جهت ترمیم تاکید نموده و نخستین مورد ماستکتومی در ایالات متحده را گزارش نمود.

افرائیم مک دول (1771 – 1830 میلادی، Ephraim McDowell) اهل ویرجینیا بوده و نزدیکی از پزشکان محلی کارآموزی نمود. در سال 1793 میلادی عازم ادینبورگ شده و در آنجا در کلاس‌های جان بل (John Bell) شرکت کرد. در سال 1795 میلادی به ایالات متحده بازگشته و در دانویل کنتاکی (Danville' Kentucky) شروع به طبابت نمود و در آنجا نه تنها به عنوان یک پزشک عمومی فعالیت داشت بلکه به علت مهارت‌های جراحی خود نیز شهرت و اعتباری کسب نمود. یکی از جراحی‌های جالب وی خارج کردن سنگ مثانه جیمز پولک (1795 – 1849 میلادی، James Polk) بود که بعدها به ریاست جمهوری ایالات متحده رسید. در دسامبر سال 1809 میلادی، مک دول، اواریتومی را به عنوان عملی موفق در درمان تومورهای تخمدان به دنیای جراحی معرفی نمود. وی نگارش و تألیف را دوست نداشت و به همین سبب بود که این نخستین عمل اواریتومی تا سال 1817 میلادی گزارش نشد. همچون اکثر مقالات و گزارشات موثر، گزارش وی نیز چندان مورد توجه قرار نگرفت و جراحان معاصر وی چندان علاقه‌ای به گزارش وی نشان ندادند.

هواراشیو جیمسون (1778 – 1855 میلادی، Horatio Jameson) در سال 1811 میلادی از دانشگاه مریلند فارغ التحصیل شد. وی در بالتیمور ماندگار شده و در آنجا به شخصیتی متنقد و جراح محترمی در جامعه بدل گردید. در سال 1827 میلادی کالج پزشکی واشنگتن را بنیان نهاده و به عنوان استاد جراحی آن مرکز خدمت نمود. وی بیشتر به خاطر اولین گزارش شناخته شده رزکسیون استخوان فک فوقانی (1821 میلادی)، اولین اقدام گرچه ناموفق در خارج کردن رحم مبتلا به سرطان از طریق واژن در آمریکا (1824 میلادی) و مقاله مهمی درباره روش‌های مختلف کنترل خونریزی (1827 میلادی) در یادها مانده است.

جان کالینز وارن (1778 – 1856 میلادی، John Collins Warren) بزرگترین فرزند جان وارن بوده و پس از مدت کوتاهی کارآموزی نزد پدر خویش در لندن و پاریس به تحصیلات خود ادامه داد و مدرک دکترای خود را بطور رسمی در سال 1802 میلادی از دانشگاه ادینبورگ اخذ نمود. در همان سال به علت بیماری پدر خویش به بوستون بازگشته و طبابت خصوصی خود را آغاز کرد. از سال 1806 تا 1815 میلادی وارن به عنوان استاد کمکی آناتومی و جراحی در دانشگاه هاروارد فعالیت نمود. در سال 1815 میلادی به درجه استاد تمامی ارتقاء یافته و تا سال 1847 در این سمت باقی مانده و در سال 1847 میلادی بازنشسته گردید. وارن بنیانگذار بیمارستان عمومی ماساچوست (1821 میلادی)، ژورنال پزشکی و جراحی بوستون (1812 میلادی) و جامعه پزشکی آمریکا (American Medical Association) در سال 1847 میلادی بوده است. وی نخستین عمل جراحی را که در آن از بیهوشی اتر استفاده شده در سال 1846 میلادی انجام داد. برخی از مهمترین آثار وارن عبارتند از نخستین کتاب انکولوژی جراحی در آمریکا با عنوان: *Surgical observation on Tumors* (1837 میلادی)، دو رساله درباره بیهوشی با اتر با عناوین *Etherization with Surgical Remarks* (1848 میلادی) و *Effects of Chloroform and of Strong Chloric Ether, As Narcotic Agents* (1849 میلادی) و کتاب مفصلی با عنوان *Dislocation of the Hip Joint* (1824 میلادی) مهمترین مقاله وی نیز درباره ترمیم کام شکری بود (1828 میلادی).

روبن موسی (1780 – 1866 میلادی، Reuben Mussey) در سال 1803 میلادی از کالج دارتموث فارغ التحصیل شده و نزد ناتان اسمیت به کارورزی پرداخت و در سال 1809 میلادی مدرک دکترای پزشکی خود را از دانشگاه پنسیلوانیا دریافت نمود. در زندگی حرفه‌ای وی که با جابجایی‌های مکرر همراه بوده مقامات زیر را داشته است: استاد آناتومی و جراحی و پزشکی تئوریک و عملی در دارتموث (1838 – 1814 میلادی)، استاد جراحی کالج پزشکی اوهایو (1852 – 1838 میلادی) و استاد جراحی کالج پزشکی میامی در سین سیناتی (1857 – 1852 میلادی). در سال 1850 میلادی موسی ریاست جامعه پزشکی آمریکا (AMA) را بعهده داشت. تنها آثار مکتوب وی در منابع جراحی، مقالات گزارش مورد منتشر شده در مجلات و ژورنال‌های مختلف می‌باشند. مهمترین آنها گزارش لیگاتور نمودن هر دو شریان کاروتید مشترک با فاصله چند روز از یکدیگر جهت درمان تومور عروقی زخمی شده اسکالپ (کاسه سر) در سال 1829 میلادی و اولین اسکاپولکتومی گزارش شده (برداشتن استخوان اسکاپولا) در ایالات متحده (1838 میلادی).

تصویر 3- گراورهایی که قدیمی‌ترین نمای در دسترس (نخستین گراورهایی) که نحوه انجام ماستکتومی رادیکال هالستد را به شکل تصویری و شماتیک نمایش می‌دهند (1894 میلادی). این تصاویر توسط تصویرگر شناخته شده آناتومی ماکس برودل (Max Brodel) 1870-1941 میلادی تهیه شده و از نخستین تصاویری است که وی در بخش جدید تصویرگری آناتومی در بیمارستان جان هاپکینز آماده ساخته است (بولتن گزارشات بیمارستان جان هاپکینز، جلد 4 صفحات 297-350 1894-1895 میلادی).

جان سینگ دورسی (John Syng Dorsey، 1783 – 1818 میلادی) برادرزاده فیلیپ سینگ دورسی بوده و نزد عمومی خود به کارآموزی پرداخت. همزمان با اشتغال در مطب عمومی خویش در کلاس‌های دانشگاه پنسیلوانیا نیز شرکت کرده و مدرک پزشکی خود را در سال میلادی 1802 از دانشگاه پنسیلوانیا دریافت نمود. در سال 1803 میلادی جهت ادامه تحصیلات عازم لندن و پاریس گردید. پس از بازگشت به ایالات متحده در فیلادلفیا به طبابت پرداخت و در سال 1807 میلادی به عنوان استاد کرسی جراحی در محل تحصیل سابق خود برگزیده شد. مدت کوتاهی پس از آن به عنوان جراح بیمارستان پنسیلوانیا انتخاب گردید. فیزیک که صاحب کرسی جراحی بود هرگز نویسنده توانمندی نبود، لذا از دورسی درخواست نمود که خطابه‌ها و مطالب درسی وی را به صورت کتاب درسی جراحی تألیف نماید و در پاسخ به این تقاضا دورسی مجموعه دو جلدی *Elements of Surgery* را که نخستین رساله سیستماتیک درباره جراحی در ایالات متحده بود، در سال 1813 میلادی تألیف نمود. در همان سال دورسی به عنوان استاد کرسی مواد دارویی (*Materia Medica*) دانشگاه انتخاب شد و در سال 1818 میلادی پس از کاسپار ویستار (1761 – 1818 میلادی، Caspar Wistar) به کرسی استادی آناتومی رسید. در سال 1812 میلادی وی اولین لیگاتور موفق شریان ایلپاک خارجی در آمریکا را گزارش نمود موفقیت دورسی کوتاه مدت بود و چند روز پس از ارائه اولین سخنرانی خود درباره آناتومی در اثر ابتلا به تیفوس درگذشت.

جان بال براون (1784-1862 میلادی، John Ball Brown) نزد پزشکان مختلف در نیوانگلند (New England) به کارآموزی پرداخت و در سال 1812 میلادی به بوستون نقل مکان نموده و با دختر جان کالینز وارن ازدواج نمود. با اصرار پدر همسر خویش در صدد کسب تخصص در اعمال جراحی ارتوپدی برآمد. در سال 1838 میلادی درمانگاه ارتوپدی خود را تأسیس نمود. این درمانگاه که نخستین درمانگاه و بیمارستان تخصصی در آمریکا بود، بعدها به مؤسسه ارتوپدی بوستون تغییر نام داد. براون آثار مکتوب چندانی از خود بر جای نگذاشت.